

Decret del programa d'educació maternal

El Govern d'Andorra, conscient de la necessitat de tenir un sistema d'ensenyament propi, crea l'any 1982 l'Escola Maternal Andorrana.

El curs 1985-86 s'inicia la primera ensenyança, el curs 1991-92, la segona ensenyança i el curs acadèmic 1995-96 el batxillerat.

L'Escola Andorrana es defineix com una escola pública on tots els infants d'Andorra poden cursar l'escolaritat -en els nivells de maternal (3-6 anys), la primera ensenyança (6-12 anys), la segona ensenyança (12-16 anys)- i el batxillerat (16-18 anys).

Els programes s'arrelen en el fet diferencial andorrà, però tenen també en compte la futura integració dels seus alumnes als estudis superiors francès i espanyol, dins del marc de les directrius europees en matèria educativa.

El programa d'Educació maternal conté els objectius generals i les àrees d'aprenentatge on s'expliciten els objectius generals de cada àrea i els corresponents blocs de continguts.

La definició dels objectius generals es realitza en forma de capacitats que la intervenció educativa ha de desenvolupar en l'infant. Cal entendre que el grau d'exigència dels objectius esmentats s'ha d'adaptar als alumnes i a les peculiaritats concretes de l'actuació docent, d'acord amb els principis d'atenció a la diversitat i a la individualització de l'ajuda pedagògica que recull la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà.

La descripció de les àrees d'aprenentatge és la part més extensa del document i queda recollida a l'annex d'aquest Decret.

Els objectius generals d'àrea concreten els objectius generals de nivell i defineixen les capacitats específiques de l'àrea que l'alumne ha de dominar en finalitzar el nivell educatiu.

Els continguts estan agrupats en blocs per tal de facilitar l'organització de les seqüències didàctiques; dins de cada

bloc estan classificats en tres categories: fets i conceptes; procediments; actituds, valors i normes. Els continguts de fets i conceptes es refereixen al conjunt d'aprenentatges acumulatius que expliquen la realitat i que l'alumne ha de saber. Els continguts recollits en la categoria de procediments responen a les habilitats, les destreses, les tècniques, les estratègies i les maneres d'obrar en general que l'alumne ha d'arribar a saber fer. Els continguts de la categoria d'actituds, valors i normes recullen els comportaments i l'esperit que ha de guiar l'alumne en el decurs de la seva evolució formativa.

Cal concebre el programa des d'una doble perspectiva: prescriptiva i orientadora. La dimensió prescriptiva respon al manament dels poders públics i de la societat andorrana, com a responsables del sistema públic d'ensenyament; la funció orientadora complementa l'anterior i permet situar, en uns paràmetres d'actuació determinats, els projectes i les programacions elaborats pels equips docents, tot respectant el principi de llibertat de càtedra recollit en la legislació vigent.

L'educació maternal acull els infants d'entre tres i sis anys, els pares o tutors dels quals així ho sol·licitin. Segons la Llei, l'escola assegura la formació dels infants, però reconeix la responsabilitat bàsica dels pares o tutors en aquest nivell. Consta d'un cicle únic dividit en tres cursos, que poden ser separats en grups per realitzar activitats concretes.

L'educació maternal s'organitza en tres àmbits d'experiència que tenen present el moment evolutiu de l'alumne: aspectes corporals i d'identitat personal, formes de representació i entorn físic i social.

Els projectes d'educació maternal elaborats pels equips docents s'han de guiar per una metodologia essencialment activa que permeti desenvolupar l'espontaneïtat, la creativitat i la responsabilitat dels infants. El punt de partida serà l'experiència de cada infant privilegiant un ambient d'afecte, de treball i de diàleg.

En iniciar el nivell de maternal la llengua vehicular és el català i s'introdueix de forma progressiva el francès.

Article 1

1. El present Decret regula el programa de l'educació maternal del sistema educatiu andorrà i desenvolupa el capítol primer del títol segon de la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà, segons estipula l'article 3.1 de l'esmentada Llei.

2. El programa descriu els objectius i els continguts que els equips docents han de desenvolupar en l'educació maternal.

Article 2

L'educació maternal s'estructura en un cicle únic que acull infants de tres, quatre i cinc anys.

Article 3

En l'educació maternal, la intervenció educativa té com a objectiu desenvolupar uns processos d'ensenyament-aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Mostrar, en el transcurs de les activitats quotidianes, uns nivells d'autonomia, d'iniciativa, de seguretat i de confiança en si mateix cada cop més ajustats a les pròpies capacitats reals.

2. Establir unes relacions cada cop més constructives i equilibrades amb els companys i els adults, en el transcurs de les activitats col·lectives i de grup (tasques escolars, jocs, etc.), tot aprenent a adequar i valorar la pròpia aportació i la dels altres d'acord amb els objectius prèviament establerts.

3. Desenvolupar les facultats d'atenció, d'observació i d'exploració de l'entorn físic i social amb l'adquisició d'un coneixement elemental d'alguns trets destacats i amb la construcció de procediments per incidir-hi mitjançant la pròpia acció.

4. Evocar mentalment objectes, accions, situacions i esdeveniments viscuts, coneguts o imaginats, explorar-ne algunes relacions, treure'n conseqüències per a l'acció i proporcionar diferents representacions simbòliques.

5. Planificar les seves accions en la realització de tasques habituals i senzilles, executar-les d'acord amb aquesta planificació, i constatar i valorar els resultats assolits manifestant una certa capacitat d'esforç i una actitud positiva envers el treball ben fet.

6. Utilitzar els recursos bàsics d'expressió (paraula, gest, moviment, grafisme, sistemes notacionals, etc.), com també les pràctiques i les tècniques elementals associades, per tal de transmetre i comunicar sentiments, afectes, desitjos, interessos, intencions i idees.

7. Conèixer les diverses parts del cos i utilitzar-ne les possibilitats d'acció, d'exploració, d'expressió i de comunicació mitjançant la coordinació i el control progressiu.

8. Tenir cura del cos amb l'adquisició dels hàbits de comportament adequats, amb el desenvolupament de l'actitud favorable cap a la promoció de la salut i amb la construcció d'una autoimatge positiva progressivament més ajustada de si mateix.

9. Comprendre i utilitzar amb fluïdesa el català oral en les activitats quotidianes escolars i extraescolars, valorar i apreciar aquesta llengua com la pròpia d'Andorra i alhora, de forma progressiva, comprendre, comunicar-se i expressar-se oralment en francès quan el context o els interlocutors ho requereixin.

10. Reconèixer i apreciar el valor informatiu, expressiu i comunicatiu de la llengua escrita en els diferents usos observats en el context familiar i escolar, i manifestar interès vers la comprensió del seu funcionament.

11. Identificar alguns trets distintius d'Andorra (llengua, tradicions, costums, manifestacions festives i culturals, formes d'organització social, etc.), amb curiositat i actitud participativa, valorar-ne positivament la diversitat i adquirir una actitud de respecte envers altres cultures.

12. Assolir un coneixement elemental de l'entorn pròxim (clima, habitatge, recursos naturals, produccions tecnològiques, etc.) i establir algunes relacions entre les característiques més destacades d'aquest entorn i les activitats pròpies i alienes més freqüents.

Article 4

1. Els continguts educatius de l'educació maternal s'organitzen en àmbits d'experiència que tenen present el moment evolutiu de l'infant i que s'agrupen en les àrees següents: aspectes corporals i d'identitat personal; formes de representació; entorn físic i social.

2. Els objectius i els continguts corresponents a cada una de les àrees esmentades en l'apartat anterior queden especificats en l'annex d'aquest Decret.

Article 5

La metodologia educativa, el nombre d'alumnes per aula i els aspectes relatius al professorat de l'educació maternal han de respondre als requisits establerts en la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà i en la legislació específica corresponent.

Article 6

Les característiques i el procediment de l'avaluació, els criteris de promoció i acreditació, com també els documents específics de l'avaluació dels alumnes de l'educació maternal, queden recollits en el Decret d'avaluació del sistema andorrà, acordat pel Govern en data 7 de juny de 1995 i publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra en data 21 de juny de 1995.

Article 7

El programa d'educació maternal és públic, i es pot consultar i obtenir-ne informació al despatx de la secretaria del Departament d'Educació i en qualsevol dels centres de l'Escola Andorrana. S'autoritza el Ministeri encarregat de l'Educació per a la seva publicació.

Disposicions finals

Primera

Es faculta el ministre d'Educació perquè complementi les orientacions metodològiques del Programa d'educació maternal que consideri oportunes, i també perquè dicti les disposicions necessàries per a l'aplicació d'aquest Decret.

Segona

Aquest Decret entra en vigor al cap de quinze dies de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Andorra la Vella, 18 de gener de 1996

Marc Forné Molné
Cap de Govern

Annex. Àrees d'aprenentatge

Aspectes corporals i d'identitat personal

Objectius generals d'àrea

En l'àrea d'aspectes corporals i d'identitat personal, la intervenció educativa té com a objectiu desenvolupar uns processos d'ensenyament-aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Adquirir un coneixement segmentari i global del cos que li permeti construir i acceptar progressivament una imatge global, cada cop més ajustada, de si mateix i que li permeti utilitzar les seves possibilitats d'acció, d'exploració i de comunicació.

2. Adoptar una postura adequada en les activitats habituals i exercir un control progressiu sobre determinats components funcionals associats (respiració, relaxació).

3. Orientar-se i organitzar correctament el marc espacial i temporal de les activitats en diferents contextos, escolars i propis de la seva vida quotidiana.

4. Adquirir coordinació i control dinàmic general (marxa, carrera, salts, girs, etc.) i específic (llançaments, recepcions, seguiment de ritmes, etc.), i les habilitats perceptives i sensorials (vista, oïda, tacte, etc.) que exigeix la realització de diverses activitats escolars, recreatives i de la vida quotidiana.

5. Adquirir habilitats manipulatives i coordinació visuo-manual fina per a la realització de diverses activitats escolars, recreatives (joc manipulatiu i tasques relacionades amb les formes de representació plàstiques) i de la vida quotidiana, i manejar equips i aparells senzills presents en el seu entorn i necessaris per a la realització d'aquestes activitats (tissores, grapadora, fil i agulla, etc.).

6. Adquirir actituds de postures, habilitats motrius fines, moviments de les extremitats superiors i habilitats espacials que li facilitin l'aprenentatge de l'escriptura i el domini de les diferents formes de representació gràfica.

7. Mostrar una actitud i un comportament favorable en relació amb l'alimentació i la cura i la higiene del cos i de les seves coses, i adquirir les habilitats necessàries per ser independent en algunes de les activitats personals bàsiques (vestir-se i despullar-se, menjar sol, etc.).

8. Adquirir hàbits de treball positius (atenció, constància, organització, ordre, etc.) i mostrar interès per aprendre i per participar activament en les diverses tasques que es facin, de treball i de lleure, tant en les activitats supervisades per l'ensenyant (tant quan hi és com quan no hi és) com en les activitats que organitzen espontàniament els companys.

9. Interpretar les situacions escolars habituals per mitjà dels instruments cognitius a l'abast (coneixements, habilitats, vivències, etc.), fixar-se objectius i emprendre tasques d'acord amb les seves possibilitats reals d'acció.

10. Veure i acceptar, en la planificació i la realització de tasques i activitats, les pròpies limitacions i els propis errors, demanar ajut i assumir les crítiques i les correccions del seu comportament i del seu treball amb una actitud positiva.

Blocs de contingut

Bloc 1

Coneixement del cos i configuració del concepte de si mateix

Fets i conceptes

1. El cos humà.

Segments i elements del cos humà.

Aspectes diferencials en el cos humà: sexe, altres diferències.

L'organització espacial del cos humà: dreta, esquerra, dalt, baix, davant, darrere.

2. Les possibilitats sensorials i perceptives del cos humà.

Els sentits: vista, oïda, gust, olfacte i tacte.

Les sensacions i les percepcions del cos: necessitats bàsiques (gana, set, fred, calor, dolor, etc.).

3. Les possibilitats expressives del cos humà.

L'expressió dels sentiments, els desitjos i els propòsits mitjançant el gest, el moviment i les postures corporals.

4. Les possibilitats motrius del cos humà.

El moviment reflex, l'activitat espontània, l'activitat voluntària i el control del moviment, la coordinació de moviments.

5. El cos: característiques principals i representació global.

Procediments

1. Exploració perceptiva i sensorial dels altres, dels objectes i les situacions, i del propi cos.

2. Utilització de les possibilitats expressives del cos (gestos, moviments, postures corporals) per expressar sentiments, desitjos i propòsits.

3. Identificació i representació gràfica dels principals segments i elements del cos humà.

Actituds, valors i normes

1. Acceptació de la pròpia identitat: característiques corporals, sexe, possibilitats i limitacions, etc.

2. Seguretat i confiança en si mateix: autoeficàcia, expectatives realistes d'èxit.

3. Acceptació de la identitat dels altres ateses les diferències de sexe i altres característiques corporals.

Bloc 2

Aspectes perceptius i motors implicats en les diverses activitats de l'infant

Fets i conceptes

1. Moviment del cos i desplaçament en l'espai: a dalt, a baix, a la dreta, a l'esquerra, lluny, a prop, davant, darrere, etc.

2. Moviment del cos i desplaçament en el temps: lent, ràpid, de pressa, a poc a poc, llunyà, proper, etc.

Procediments

1. Postura adequada en activitats manipulatives (retallar, dibuixar, picar, etc.) i en activitats que impliquen desplaçament de tot el cos.

2. Coordinació i control dinàmic general en activitats que impliquen el moviment de tot el cos (marxa, carrera, salts, ascensions, girs, etc.).

3. Coordinació i control dinàmic específic en activitats que impliquen el moviment d'alguns segments corporals (llançar, rebre, etc.).

4. Habilitats manipulatives i coordinació visuo-manual fina implicada en el maneig d'aparells senzills (tissores, grapa-dora, fil i agulla, punxó, etc.) i d'altres objectes (encaixos, trencaclosques, etc.).

5. Postura adequada, coordinació visuo-manual i control de les extremitats superiors en activitats de representació gràfica (dibuix, escriptura, etc.).

6. Orientació i organització de les activitats pròpies tenint en compte les característiques i les propietats de l'espai en què es desenvolupen.

7. Orientació i organització de les activitats pròpies segons els seus components temporals.

8. Coordinació i control de les postures i del to muscular (relaxació, respiració, etc.).

Actituds, valors i normes

1. Sensibilitat a la precisió i al perfeccionament de la postura i els moviments en la realització d'activitats diverses.

2. Interès i gust per aprendre noves habilitats motrius implicades en activitats manipulatives i esportives.

3. Confiança en les pròpies possibilitats motrius i gust per l'esforç i el risc sense excessos ni temeritats.

4. Respecte a les normes i regles de joc en activitats col·lectives de tipus lúdic i esportiu que comporten exercici físic.

Bloc 3

Aspectes cognitius, afectius i relacionals implicats en l'adquisició d'habilitats bàsiques de treball i de lleure

Fets i conceptes

1. Requeriments i exigències dels diferents tipus d'activitats (treball i joc; treball individual i col·lectiu; joc individual i col·lectiu; treball a la classe i sortides, etc.).

2. Situacions i activitats quotidianes dels companys i dels adults pròxims (pares, ensenyants, germans, etc.).

Procediments

1. Hàbits de treball: atenció, constància, esforç, ordre, cura del material, seguiment d'instruccions i directrius, observació de regles de conducta (neteja, silenci), etc.

2. Planificació de les activitats: establiment d'objectius, seqüència de passos, organització espacial i temporal, preparació del material, recerca d'ajuts, anticipació de conseqüències, etc.

3. Coordinació i col·laboració amb els altres en la realització d'activitats col·lectives: tasques escolars, jocs, activitats de lleure, etc.

Actituds, valors i normes

1. Interès i gust per aprendre i participar de forma autònoma i amb iniciativa en activitats diverses de treball i de lleure.

2. Solidaritat i respecte per les aportacions dels altres en les activitats col·lectives.

3. Gust per la feina ben feta, acceptació dels errors comesos i tendència favorable a introduir-hi les correccions oportunes.

Bloc 4

Aspectes cognitius, afectius i relacionals implicats en l'adquisició d'habilitats bàsiques de cura de si mateix i dels hàbitats

Fets i conceptes

1. La cura de si mateix i la salut corporal: alimentació, higiene i neteja corporal, vestits, etc.

2. La cura dels hàbitats i el benestar corporal: la classe, el pati, l'habitació, el carrer, etc.

Procediments

1. Habilitats i hàbits d'alimentació: menjar sol i amb pulcritud, menjar de tot, no atipar-se de llaaminadures, etc.

2. Habilitats i hàbits de vestir-se i despullar-se: cordar-se, descordar-se, cura de la roba, etc.

3. Habilitats i hàbits d'higiene i cura del propi cos: autònomament (neteja de mans, cara i dents) i amb ajut (neteja i cura de tot el cos); control d'esfínters i ús dels sanitaris; etc.

4. Hàbits de neteja i cura del hàbitats (la classe, el pati, l'habitació, el carrer, etc.).

Actituds, valors i normes

1. Autonomia en els aspectes bàsics de la cura de si mateix i dels hàbitats.

2. Col·laboració amb l'adult en els aspectes més complexos de la cura de si mateix i dels hàbitats.

3. Acceptació de límits en els desitjos que impliquin un perill per a la salut pròpia o dels altres o per a la conservació dels hàbitats.

Bloc 5

Aspectes cognitius, afectius i relacionals implicats en l'adquisició d'habilitats bàsiques de convivència

Fets i conceptes

1. Normes d'urbanitat i de relació amb els altres: neteja, no ficar-se el dit al nas, tapar-se la boca en els badalls o els esternuts, controlar-se els rots, etc.

2. Relacions entre persones i normes d'actuació: salutació, acomiadament, petició, demanda d'ajut, ordres, agraïments, etc.

3. Comportament propi i dels altres: relacions, correspondències i ajustaments.

Procediments

1. Respecte per les normes d'urbanitat en la relació amb els altres.

2. Utilització de les rutines socials de relació interpersonal: salutació, acomiadament, agraïments, etc.

3. Control del comportament en les relacions amb els adults i companys: mostrar afecte, defugir l'agressivitat gratuïta, defugir els comportaments submissos i dependents, etc.

4. Hàbits de suport i d'ajut als altres.

Actituds, valors i normes

1. Sensibilitat i interès per conèixer els problemes, les necessitats, els desitjos i els estats emocionals dels altres.

2. Acceptació de límits i restriccions en els desitjos i els comportaments propis quan ho requereixi la convivència amb els altres.

3. Respecte per la gent gran i per les persones amb característiques físiques, psíquiques o socials diferents de les pròpies.

4. Interès i gust per fer noves coneixences i establir noves relacions interpersonals.

Formes de representació**Objectius generals d'àrea**

En l'àrea de formes de representació, la intervenció educativa té com a objectiu desenvolupar uns processos d'ensenyament-aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Evocar experiències, objectes, accions, situacions i esdeveniments viscuts o imaginats i expressar-los mitjançant les diferents formes de representació, tot defugint una utilització rígida i estereotipada d'aquestes.

2. Mostrar una actitud favorable a expressar les idees, les intencions, els sentiments i els desitjos propis, tot perseverant en l'objectiu fixat, introduint les modificacions necessàries en el pla inicial i manifestant una actitud positiva envers l'esforç i la bona realització.

3. Manifestar una actitud positiva envers les produccions que realitzin els companys, tot respectant-ne les peculiaritats com un element diferenciador i enriquidor, i emetent les opinions pròpies de forma respectuosa.

4. Comprendre i utilitzar adequadament la llengua catalana en els intercanvis orals de les seves activitats escolars quotidianes, tenint en compte les característiques de les situacions de comunicació, els textos orals més habituals, l'ús de les formes lingüístiques adequades i una dicció progressivament acurada i correcta.

5. Comprendre i utilitzar oralment la llengua francesa de manera progressivament correcta, quan les característiques de les situacions de comunicació ho requereixin.

6. Utilitzar la llengua oral en situacions comunicatives del grup classe, participar en converses col·lectives, escoltar amb atenció i respectar el torn d'intervenció, tot mostrant una comprensió acceptable

del tema i respectant les intervencions dels altres.

7. Utilitzar la llengua oral com un instrument de planificació, regulació i control de l'activitat pròpia i aliena, per respondre a demandes i consignes complexes efectuades per d'altres persones que impliquin la seva actuació.

8. Reconèixer el valor comunicatiu, expressiu i informatiu de la llengua escrita en el context escolar i extraescolar i manifestar interès i actitud positiva per utilitzar-la com a instrument d'expressió, comunicació i representació.

9. Identificar algunes propietats bàsiques i algunes convencions de la llengua escrita, i el significat global de configuracions gràfiques familiars, accedir progressivament al sistema de correspondències grafo-fòniques, realitzar formes gràfiques convencionals i escriure paraules senzilles i conegudes.

10. Conèixer elements i propietats de la forma de representació matemàtica, com també algunes possibilitats bàsiques que ofereix per operar sobre la realitat i representar-la.

11. Escoltar i observar amb interès produccions artístiques, gaudir-ne com a espectador, valorar-les com a formes possibles de representar la realitat i atribuir-los algun significat.

12. Utilitzar tècniques associades a les formes de representació plàstica, dinàmica i musical, per representar i expressar de manera progressivament acurada aspectes reals o imaginaris.

13. Conèixer propietats de materials i objectes diversos, específics i inespecífics, i d'instruments senzills, i utilitzar-los adequadament per assolir els seus propòsits de representació i expressió.

Blocs de contingut

Bloc 1

La comunicació oral

Fets i conceptes

1. Llengua oral, situacions i necessitats de comunicació més habituals dels infants.

Necessitats de comunicació habituals: demanar ajuda, rebre o transmetre infor-

mació, expressar ordres, articular projectes, etc.

Elements i característiques més importants de les situacions de comunicació habituals: interlocutors (qui parla), context (des d'on parla), contingut (de què parla), intencionalitat (per què parla).

Vocabulari i expressions més freqüents corresponents a les necessitats i les situacions de comunicació habituals.

2. Diversitat de la llengua oral.

Existència de llengües diferents.

3. Mitjans per a la comunicació oral.

Cara a cara, telèfon, ràdio, televisió, vídeo, cinema.

Procediments

1. Comprensió de missatges orals relatius a les situacions i les necessitats de comunicació més habituals dels infants (en el context escolar; de treball, lleure i joc; en escenaris reals o simulats; produïts per emissors diversos del medi proper a l'infant: company, família, ensenyant, altres adults significatius, mitjans de comunicació, etc.).

2. Producció de missatges orals relatius a les necessitats de comunicació més habituals (formular preguntes, transmetre informacions, demanar ajuda, etc.), tenint en compte les característiques de les situacions d'enunciació (contextos escolars; de treball, lleure i joc; en escenaris reals o simulats; dirigits a interlocutors o audiència diversos; etc.).

3. Comprensió i producció de diversos tipus de discurs oral (narracions contes, faules, relat autonarratiu, etc.; descripcions de fets, d'objectes, de situacions, d'animals, etc.; diàlegs i converses col·lectives) en situacions de comunicació cara a cara i d'utilització real o simulada de mitjans de comunicació (telèfon, ràdio, televisió, etc.).

4. Comprensió de textos de tradició cultural (contes, faules, llegendes, poesies, etc.) i establiment de relacions amb costums, festes, tradicions, fets històrics, etc.

5. Evocació dels trets fonamentals i de la seqüència d'esdeveniments descrits en alguns textos de tradició cultural (contes, faules, llegendes, etc.) i reproducció de

petites poesies, rodolins, cançons, refranys, etc.

6. Participació en jocs de llenguatge, producció de rodolins i petites poesies, i invenció de contes i històries.

7. Utilització del llenguatge oral per evocar i referir-se a situacions presents i no presents, viscudes o transmeses, reals o imaginades.

8. Utilització de senyals contextuais i extralingüístics (entonació, èmfasi, gesticulació, expressions facials, etc.) per atribuir i reforçar el significat dels missatges rebuts i transmesos.

9. Utilització, en el curs de la conversa, de les formes sintàctiques més habituals (afirmativa, interrogativa, negativa, imperativa, admirativa), de les correspondències morfològiques de gènere, nombre i persona, i d'una parla i una dicció correctes.

10. Utilització de les normes i les convencions socials principals que regeixen l'intercanvi lingüístic, tenint en compte les característiques més destacades de la situació de comunicació: interlocutors, context, contingut i intencionalitat.

11. Utilització autònoma i contextualitzada de les fórmules de cortesia ("bon dia", "si us plau", "gràcies", etc.) més habituals en la comunicació oral.

Actituds, valors i normes

1. Interès i gust per participar en situacions de comunicació oral de tipus diversos: diàlegs, narracions, explicacions, jocs de llenguatge, etc.

2. Interès i curiositat per les explicacions dels altres (ensenyants, pares, adults, companys)

3. Tendència a demanar aclariments davant les situacions desconegudes.

4. Atenció i interès pels textos de tradició cultural.

5. Sensibilitat i interès per la utilització correcta del llenguatge, amb rebuig de l'ús indiscriminat d'argots, estereotips i altres fórmules empobridores.

6. Respecte per la diversitat lingüística (accents, formes dialectals, idiomes, usos i registres diferents) i per les produccions lingüístiques dels altres.

7. Actitud d'espera i de respecte pels altres, amb atenció als torns de paraula i punts de vista respectius en diàlegs i converses col·lectives.

8. Respecte per les normes i les convencions socials que regeixen l'intercanvi lingüístic en diverses situacions de comunicació.

Bloc 2

Aproximació a la llengua escrita

Fets i conceptes

1. La llengua escrita com a codi i vehicle de comunicació.

La lectura com a mitjà d'informació i instrument de plaer i satisfacció.

L'escriptura com a mitjà per comunicar informacions, desitjos, sentiments, etc., a través del temps i de l'espai.

2. Els vehicles de la llengua escrita: conte, diari, llibre, revista, cartell.

Procediments

1. Interpretació de les imatges dels contes, els cartells, els còmics, les fotografies, etc., i atribució d'algun significat al text que els pugui acompanyar.

2. Comprensió de seqüències i històries i producció correcta de seqüències amb material gràfic.

3. Comprensió i reproducció dels trets fonamentals i de la seqüència d'esdeveniments d'un conte o d'una història llegida per un adult o un company més gran.

4. Reproducció i invenció de contes mitjançant la producció de dibuixos acompanyada d'escriptura convencional o no convencional.

5. Discriminació entre dibuix i escriptura i entre escriptura convencional i no convencional (entenent per escriptura no convencional la que utilitza signes no presents en el codi de la llengua escrita, però que té valor funcional).

6. Utilització d'alguns coneixements convencionals sobre el sistema de la llengua escrita: orientació (esquerra, dreta); linealitat (una línia sota l'altra); posició del llibre; organització del paper; funció de les il·lustracions, etc.

7. Expressió gràfica de missatges de tipus divers (informacions, sentiments, desitjos, etc.) mitjançant la producció

d'escriptura no convencional (gargots, sanefes, etc.) amb intencionalitat comunicativa o representativa, de manera aïllada o amb dibuixos.

8. Utilització d'elements del codi convencional per produir, correctament o incorrectament, missatges de tipus divers: informacions, sentiments, desitjos, escriure una paraula, etc.

9. Reconeixement global de la forma escrita:

Paraules habituals: el propi nom, el de companys de la classe, el de productes d'ús i consum quotidià, "papa" i "mama", etc.

Oracions significatives i funcionals: "no entreu"; etc.

10. Identificació d'alguns elements del codi convencional presents en les configuracions que es poden reconèixer globalment, establint relacions entre aquests elements i el so que els correspon: inicial del nom, les altres lletres del nom, la "a" de "papa" i "mama", etc.

11. Utilització i manipulació adequada de contes, llibres, revistes i altres materials útils per a la comprensió i la producció de textos.

Actituds, valors i normes

1. Valoració de la llengua escrita com a vehicle de comunicació, expressió i informació que permet salvar les distàncies en el temps i en l'espai.

2. Interès per la llengua escrita, curiositat per saber què diuen els textos escrits i per saber com s'escriu una producció oral.

3. Atenció i gust per escoltar contes i històries llegides i per llegir-los juntament amb l'adult, i valoració de la lectura com a mitjà per al plaer.

4. Interès per utilitzar i rebre coneixements sobre la llengua escrita, tot acompanyant amb "escriptura" els dibuixos i els contes que inventa.

5. Iniciativa per utilitzar l'expressió gràfica (dibuix i escriptura convencional i no convencional) per expressar-se i representar objectes, situacions i esdeveniments.

6. Valoració del codi de la llengua escrita com a condició necessària per poder

compartir les pròpies produccions i les dels altres.

7. Respecte pels contes, llibres i altres materials usats com a suport de la llengua escrita.

Bloc 3

La representació plàstica: dibuix, pintura i modelatge

Fets i conceptes

1. Materials específics i inespecífics útils per a l'expressió plàstica.

2. Aspectes tècnics elementals del dibuix, la pintura, el modelatge i el collage.

3. Identificació d'obres plàstiques diverses: pintura, escultura, fotografia i dibuix.

Procediments

1. Producció d'elaboracions plàstiques per expressar sentiments, vivències, fets, desitjos, etc., i per representar temes i aspectes variats, reals o imaginaris, presents o no presents.

2. Establiment de finalitats de representació i expressió plàstica i d'un pla d'acció conseqüent per assolir-les.

3. Producció d'elaboracions plàstiques mitjançant la tècnica del dibuix: gargot, forma figurativa, línia, etc.

4. Producció i identificació de la figura humana en obres plàstiques i de la disposició dels seus elements més importants en l'espai i en el pla.

5. Producció d'elaboracions plàstiques mitjançant la tècnica de la pintura: color, contrastos i semblances. Percepció dels colors primaris i derivats i del contrast claredat-fosc.

6. Producció d'elaboracions plàstiques mitjançant la tècnica del modelatge: volum, manipulació del material, forma. Elaboració de figures senzilles que s'assemblen a la realitat.

7. Producció d'elaboracions plàstiques mitjançant la utilització combinada de les tècniques elementals i de materials diversos, aplicació del color al modelatge, de la pintura al dibuix, etc.

8. Exploració i utilització de materials inespecífics per a la producció d'elaboracions plàstiques: farina, paper, sorra, pots buits, retalls de roba, etc.

9. Exploració i ús adequat de materials i instruments específics per a la producció d'elaboracions plàstiques: llapis, trempa, cera, pinzell, aglutinat, dissolvents, argila, etc.

10. Cura, neteja i ordre dels materials i instruments que s'utilitzen en la producció plàstica.

11. Observació d'algunes obres plàstiques (escultures, pintures, dibuix, etc.), reconeixement d'alguns dels seus elements bàsics (forma, color, etc.) i identificació i/o lliure atribució dels temes que representen.

Actituds, valors i normes

1. Gust i interès per les produccions plàstiques utilitzant tècniques diverses.

2. Respecte per les elaboracions plàstiques dels altres.

3. Interès pel coneixement de les tècniques plàstiques bàsiques i per la bona realització.

4. Valoració de l'obra artística com a producció humana amb significat i propietats estètiques.

Bloc 4

La representació musical: cant, dansa i instruments musicals

Fets i conceptes

1. Soroll, silenci, música i cançó.

2. Possibilitats i propietats sonores i musicals del cos, d'objectes d'ús habitual i d'alguns instruments musicals.

3. Cançons i danses populars.

Procediments

1. Imitació de sons: humans, d'animals, de la natura, de la ciutat, etc.

2. Interpretació de cançons infantils i de petites estrofes seguint el ritme i la melodia, de forma afinada i amb una vocalització correcta.

3. Invenció de melodies i cançons.

4. Interpretació de fragments musicals de diferents estils mitjançant el moviment i la dansa espontània, tot seguint el ritme i imprimint gràcia al ball.

5. Interpretació de danses populars pautades i senzilles, infontent gràcia i ritme al moviment.

6. Exploració i utilització d'objectes inespecífics com a recursos sonors i musicals: pots, taules, llapis, fireta, etc.

7. Utilització adequada de petits instruments de percussió com a elements rítmics i tímbrics: triangle, pandereta, picarol, timbal, capsxa xinesa, etc.

8. Audició de petits fragments musicals de diferents estils, concomitant a l'expressió i com a tècnica de relaxament.

9. Discriminació, en fragments adequats, de durades contrastades (llarg, curt), de tons (agut, greu) i d'intensitats contrastades (fort, suau).

10. Discriminació del so d'alguns instruments.

11. Cura, neteja i ordre dels instruments musicals.

Actituds, valors i normes

1. Satisfacció i plaer amb el cant, la música i la dansa.

2. Interès per participar en el cant col·lectiu i respecte a les indicacions gestuals que el modulen.

3. Interès per improvisar ritmes i melodies i per inventar cançons i balls.

4. Actitud d'escoltar i atenció durant les audicions.

5. Interès per explorar les possibilitats sonores i musicals d'instruments convencionals i per la utilització d'objectes habituals amb finalitats rítmiques.

6. Respecte a les normes que regeixen les danses pautades.

Bloc 5

La representació dinàmica: mim i dramatització

Fets i conceptes

1. Possibilitats expressives del cos: gestos, moviments, expressions facials.

Expressió de necessitats bàsiques i de sensacions corporals: gana, fred, dolor, benestar, etc.

Expressió de diferents estats anímics: alegria, tristesa, enrabada, tendresa, estimació, sorpresa, etc.

2. Control i domini del cos: rigidesa, relaxació, mobilitat, repòs i activitat.

Procediments

1. Expressió i comunicació de diferents sensacions i estats anímics mitjançant els recursos expressius del cos: gest, moviment, expressions facials, postura corporal, etc.

2. Imitació de persones, animals, situacions i esdeveniments mitjançant els recursos expressius del cos.

3. Interpretació de nocions espacials mitjançant el cos: cap endavant, cap enrere, a la dreta, a l'esquerra, amunt, avall, dins, fora, etc.

4. Realització i control de moviments continus i discontinus, rígids i flexibles.

5. Representació de personatges en dramatitzacions col·lectives, tot articulant el gest, l'expressió facial i oral, el moviment i la postura corporal.

6. Utilització adequada de materials i instruments específics i inespecífics per a l'expressió dinàmica: carotes, disfresses, papers, caixes, pintures, etc.

7. Observació de representacions dramàtiques senzilles i identificació del tema principal, els personatges, les emocions que representen i/o les situacions que imiten.

Actituds, valors i normes

1. Gust i interès per participar en activitats d'expressió dinàmica.

2. Actitud de respecte envers les produccions dels companys.

3. Interès per l'adquisició dels elements tècnics que ajuden a millorar la pròpia producció.

4. Interès per la producció original, rica i poc estereotipada.

5. Plaer, respecte i actitud adequada en l'assistència a representacions i funcions dramàtiques i de mim.

Bloc 6

Atributs, propietats i relacions de la representació matemàtica

Fets i conceptes

1. Atributs i propietats.

Color, forma, mida, textura, material, gruix, etc.

Longitud, pes, capacitat, volum, etc.

2. Relacions.

Similituds i diferències.

Pertinença, no pertinença.

Equivalències: col·leccions i subcol·leccions.

Relacions d'ordre: primer, segon; davant, darrere, al mig, al final; etc.

3. Quantificadors.

Tot, cap, res, el mateix, un, alguns, diversos, molts, etc.

Gran, petit, mitjà; lleuger, pesat; ample, estret; ple, buit; etc.

Més...que; menys...que; tant...com.

Procediments

1. Exploració sistemàtica d'objectes i situacions per tal de descobrir i identificar les seves propietats, atributs i relacions quantitatives i qualitatives.

2. Exploració i construcció de col·leccions i subcol·leccions mitjançant relacions de similitud i diferència entre els elements.

3. Construcció de sèries segons el grau d'un atribut dels objectes implicats.

4. Descripció de col·leccions i sèries amb els quantificadors apropiats en cada cas.

Actituds, valors i normes

1. Interès per explorar i descobrir les propietats i les característiques dels objectes presents en l'entorn, per establir-hi tota mena de relacions quantitatives i qualitatives.

2. Sensibilitat i gust per utilitzar les paraules exactes i precises en la descripció de les propietats i les característiques dels objectes.

Bloc 7

Numeració, mesura i càlcul

Fets i conceptes

1. Nombre.

Unitat i iteració.

Correspondències.

Aspectes cardinals i ordinals del nombre.

2. Representació numèrica.

Les paraules per designar els números.

Les xifres.

La sèrie numèrica.

3. Mesura.

El concepte d'unitat i les activitats de mesura.

Unitats de mesura diverses: pam, dit, peu, etc.

4. Càlcul.

Operacions: afegir, posar, treure, repartir, etc.

Procediments

1. Establiment de correspondències terme a terme entre conjunts d'objectes per tal d'emetre judicis sobre la similitud o la diferència del nombre d'elements de cadascun.

2. Utilització dels noms dels números per designar el nombre d'elements (cardinalitat) d'un conjunt d'objectes.

3. Utilització de la sèrie numèrica per identificar i expressar relacions d'ordre (ordinalitat) entre objectes o conjunts d'objectes.

4. Representació gràfica de diferents tipus de relacions qualitatives i quantitatives entre objectes i conjunts d'objectes mitjançant xifres, dibuixos, palets, senyals, etc.

5. Resolució de problemes senzills de la vida quotidiana que impliquen aspectes numèrics i operacions elementals: afegir, treure, posar, repartir, etc.

6. Exploració, amb suport manipulatiu o no, de la sèrie numèrica i de les operacions aritmètiques elementals de suma i resta mitjançant la iteració de la unitat i la realització de petits càlculs.

7. Comparació d'algunes propietats (mida, alçada, etc.) d'objectes diversos utilitzant unitats de mesura corporals (pam, peu, dit, etc.) i no corporals (bastó, regle, cordill, etc.).

Actituds, valors i normes

1. Reconeixement de la importància dels números i del seu paper en diverses activitats de la vida quotidiana.

2. Reconeixement de la importància de les operacions de mesura en diverses activitats de la vida quotidiana.

3. Interès per participar en jocs i activitats lúdiques en què intervenen aspectes

numèrics matemàtics: comptar, numerar, seriar, col·leccionar, etc.

4. Autonomia i constància per resoldre problemes senzills que impliquen aspectes numèrics i operacions elementals: afegir, posar, treure, repartir, etc.

5. Interès per conèixer el vocabulari matemàtic i gust per utilitzar-lo.

Bloc 8

Formes i cossos a l'espai

Fets i conceptes

1. Figures planes: cercle, quadrat, rectangle, triangle, etc.

2. Cossos geomètrics: esfera, cub, etc.

3. Algunes propietats i relacions de les formes i els cossos.

Línia (oberta, tancada; recta, corba).

Continu, discontinu; proper, llunyà; dins, fora; foradat, no foradat.

Procediments

1. Exploració sistemàtica de diverses formes, figures i cossos, amb identificació de les propietats principals i de comparacions.

2. Descripció de formes, figures i cossos amb l'ús del vocabulari geomètric apropiat en cada cas.

Actituds, valors i normes

1. Interès per explorar i descobrir les propietats i característiques de les diferents figures, formes i cossos geomètrics.

2. Gust per utilitzar el vocabulari geomètric en la descripció dels objectes de l'entorn.

Bloc 9

L'organització espacial i temporal

Fets i conceptes

1. Localització i emplaçament en l'espai.

Direcció (moviment, desplaçament); distància (lluny, a prop); orientació (dreta, esquerra; dalt, baix; davant, darrere); situació (dins, fora); espai (obert, tancat).

2. Localització i emplaçament en el temps.

Successió (abans, ara, després; al matí, a la tarda, a la nit; ahir, avui, demà; dia, nit; etc.); durada (llarg, curt); velocitat (ràpid, lent).

Seqüències temporals.

Procediments

1. Anàlisi dels aspectes temporals de seqüències d'esdeveniments reals, tenint en compte la durada i la successió dels fets implicats.

2. Reconstrucció de l'ordre temporal de seqüències d'esdeveniments coneguts i familiars a partir de la descripció verbal o de la representació gràfica: tires gràfiques.

3. Localització i emplaçament d'objectes en l'espai segons els diferents aspectes implicats: direcció, distància, orientació, situació, etc.

4. Utilització correcta dels quantificadors per descriure les relacions espacials i temporals.

Actituds, valors i normes

1. Tendència a anticipar, planificar i organitzar els aspectes espacials i temporals de la pròpia activitat.

2. Reconeixement i valoració de la importància de les estimacions de caràcter espacial i temporal en les activitats habituals.

Entorn físic i social

Objectius generals d'àrea

En l'àrea d'entorn físic i social, la intervenció educativa té com a objectiu desenvolupar uns processos d'ensenyament-aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Conèixer les normes i els hàbits de comportament social necessaris per facilitar la convivència en els grups de què forma part (família, escola i grup d'iguals), i utilitzar-los adequadament per tal d'establir vincles fluides de relació i de comunicació amb els altres membres que hi pertanyen.

2. Orientar-se i moure's autònomament en els seus espais habituals (casa, escola i recorreguts quotidians) i en les diferents organitzacions socials del temps (matí, tarda, nit; ahir, avui, demà; vacances, dies d'escola, dies de festa; dies de la setmana, etc.).

3. Mostrar interès, iniciativa i una actitud curiosa i qüestionadora en el coneixement, l'anàlisi i la valoració de l'entorn,

i formular idees, problemes i preguntes pertinents sobre els fenòmens i els esdeveniments socials i polítics amb què té contacte.

4. Observar i explorar els elements del seu entorn físic i social, i anticipar, planificar i desenvolupar la seva activitat en funció d'uns objectius establerts prèviament.

5. Identificar algunes característiques i alguns elements (persones, animals, plantes, materials, objectes, elements geogràfics, etc.) de diferents hàbitats (muntanya, camp, mar, poble i ciutat), i constatar la diversitat de formes d'organització de l'activitat humana en funció de les seves peculiaritats, com també algunes relacions entre l'entorn físic i el social.

6. Conèixer, en grau elemental, les principals formes d'activitat humana que tenen lloc en l'entorn immediat (laboral, professional, econòmica, esportiva, de lleure i mitjans de comunicació), valorar-ne la utilitat i desenvolupar una actitud participativa envers algunes d'elles.

7. Valorar la funció i la importància de l'entorn natural per a la vida humana, i fomentar activitats i actituds favorables a la seva conservació i millora.

8. Reconeixer, en l'entorn immediat, els processos de canvi i d'evolució a què estan sotmesos els objectes habituals i les creacions humanes del passat, i interpretar-los com a conseqüència del pas del temps i l'actuació dels elements de l'entorn.

9. Conèixer els processos elementals d'evolució i canvi en els éssers vius, i identificar alguns factors del medi que hi exerceixen alguna influència (alimentació, clima, estacions i certes actuacions dels humans, etc.).

10. Identificar en l'entorn algunes creacions artístiques i tècniques, valorar-les i apreciar-les com a aportacions a la satisfacció de determinats tipus de necessitats humanes (expressió, comunicació, transport, etc.).

Blocs de contingut

Bloc 1

Paisatges

Fets i conceptes

1. Paisatges naturals

Elements (aigua, pedres, núvols, astres, estels, etc.). Característiques físiques (forma, color, dimensió, olor, pes, etc.)

Interrelacions dels elements i les característiques anteriors amb els éssers vius. Importància i conseqüències per a l'activitat humana.

Paisatges pròxims i llunyans (muntanya, mar, desert, selva, pol, etc.). Característiques d'aquests paisatges (configuració geogràfica, clima, habitatge i recursos naturals).

El paisatge natural immediat.

La intervenció de l'ésser humà segons les característiques dels diferents paisatges (pastor, pagès, colliter, pister, monitor, pescador, caçador de foques, astronauta, etc.)

2. Paisatges urbans.

Diferents paisatges urbans (ciutat/poble, etc.).

Elements del paisatge urbà: carrers, places, voreres, parcs, edificis, aparcaments, vehicles, mobiliari urbà (bústies, cabines de telèfon, semàfors, papereres, contenidors d'escombraries), etc. Característiques i funcions d'aquests elements.

Diferents tipus d'edificacions (casa, edifici de pisos, gratacel, xalet, borda, etc.)

El paisatge urbà immediat.

Procediments

1. Observació i identificació de les característiques i propietats d'alguns elements i objectes del paisatge natural i urbà, per mitjà de la manipulació, l'exploració i l'observació.

2. Establiment de relacions entre les característiques i les propietats dels elements i objectes dels paisatges naturals i urbans.

3. Planificació i realització, amb el suport de l'ensenyant, de petites observacions de paisatges naturals i urbans per

tal d'analitzar-ne algunes característiques, similituds i diferències.

4. Recerca i identificació d'interaccions, similituds i canvis en fenòmens i elements de l'entorn natural.

5. Planificació d'activitats dirigides a produir determinats canvis i transformacions en els elements naturals, amb anticipació dels resultats i comprovació de les prediccions.

Actituds, valors i normes

1. Plaer i gust envers el contacte amb la natura i les activitats a l'aire lliure.

2. Interès per donar a conèixer les experiències i les vivències pròpies de paisatges naturals i urbans diversos, i per conèixer les experiències i les vivències d'altres persones en aquest àmbit.

3. Estimació, respecte i interès per la conservació i la cura dels elements i els objectes del paisatge natural i urbà.

4. Reconeixement i valoració, per a l'activitat humana, de la importància de les característiques i les propietats dels elements i els objectes del paisatge natural i urbà.

5. Reconeixement i valoració positiva de la diversitat i les aportacions dels diferents paisatges naturals i urbans.

Bloc 2

Formes d'organització i activitats humanes

Fets i conceptes

1. Principals sistemes socials: família i escola.

La família. Tipus d'estructura familiar (nuclear, amb pares separats, adoptius, sense germans, amb un sol progenitor, etc.). Membres de la família. Relacions de parentiu. Funcions i ocupacions dels membres de la família.

L'escola. Membres de l'escola (infants i adults). Funcions i ocupacions (ensenyant, ajudant, companys, direcció, etc.).

Els espais habituals relacionats amb els sistemes anteriors: habitatge i edifici escolar. Organització, característiques i funcions dels espais: habitacions, aules, pati, etc. Recorreguts habituals per aquests espais.

2. Pautes de funcionament: coneixement dels costums, els hàbits i les normes bàsiques de convivència dels diferents grups socials. Seguretat viària.

3. Serveis.

Consum. Establiments d'ús habitual: botigues d'alimentació, de roba, farmàcia, etc. Relació amb les necessitats bàsiques.

Lleure i cultura. Entitats i manifestacions: centre cultural, museu, biblioteca, club esportiu, cinema, teatre, exposicions, activitats dels comuns. Persones que s'hi dediquen. Funcions que realitzen.

Sanitat. Institucions: hospital, centre de salut. Persones que s'hi dediquen. Funcions que realitzen.

Seguretat. Persones que s'hi dediquen (bomber, agent de circulació, policia). Funcions que realitzen.

Transport. Mitjans urbans i interurbans (clípol, taxi, cotxe de línia, tren, autocar, avió, helicòpter).

4. Mitjans de comunicació: televisió, ràdio, premsa.

Fets i esdeveniments de l'actualitat social, política i cultural, recollits pels mitjans de comunicació i presents en les converses de les persones de l'entorn (eleccions polítiques, Jocs dels Petits Estats, Jocs Olímpics, campionats esportius, catàstrofes naturals, accidents de trànsit, etc.).

5. Antecedents culturals.

Creacions humanes del passat (monuments, edificis, obres d'art, etc.).

Costums, tradicions i folklore d'Andorra i d'altres països.

6. Formes d'organització social del temps.

Dies de la setmana (festius i feiners). Vacances.

Rutines habituals (diàries i setmanals) associades a diferents activitats (familiars, escolars, etc.). Ordre d'algunes d'aquestes seqüències.

Procediments

1. Actuació autònoma en les situacions habituals emprant l'ús d'estratègies de

relació adaptades als diferents grups socials.

2. Orientació en els espais habituals i desplaçament autònom en alguns recorreguts.

3. Anticipació i orientació en el temps pròxim i en les rutines escolars i familiars.

4. Recerca d'informació sobre manifestacions i esdeveniments de l'entorn social de manera directa i a través dels mitjans de comunicació.

Actituds, valors i normes

1. Curiositat i interès per conèixer el funcionament i l'estructura de l'entorn social.

2. Disposició favorable a participar en les manifestacions i els esdeveniments col·lectius dels principals grups socials.

3. Interès per la col·laboració i la cooperació amb els altres membres dels grups socials i la defensa dels drets i les opinions propis, tot respectant els drets i les opinions dels altres.

4. Reconeixement i valoració de la necessitat de normes de comportament, de convivència i de cortesia en la relació entre les persones.

5. Acceptació i respecte per la diversitat de papers, funcions, organitzacions, usos i costums en l'entorn social.

6. Gust per assumir responsabilitats i reconeixement de la importància d'exercir-les una vegada assumides.

7. Autonomia per resoldre les situacions habituals i interès per cercar i trobar solucions a conflictes.

8. Respects i col·laboració en la cura dels espais col·lectius.

Bloc 3

Éssers vius

Fets i conceptes

1. Els éssers vius: animals i plantes.

Característiques físiques (parts, forma, color, dimensions). Semblances i diferències.

Tipus d'éssers vius: animals de terra, d'aigua i d'aire; plantes, flors, arbusts i arbres.

Els éssers humans. Trets físics i culturals de diferents grups humans.

Característiques funcionals i necessitats dels éssers vius (nutrició, defensa, refugi, locomoció).

Evolució (cicle vital) i processos de canvi dels éssers vius al llarg del seu desenvolupament.

2. Relacions i interaccions entre els éssers vius.

Dependències i aportacions necessàries per a la vida entre els diferents éssers vius, especialment pel que fa a l'alimentació.

Utilització pels humans dels altres éssers vius: animals domèstics i plantes (hàbits i necessitats); animals de granja (alimentació, treball al camp); animals salvatges; plantes de cultiu; plantes de jardí; boscos; etc.

Procediments

1. Exploració i classificació d'animals i plantes en funció de les característiques físiques i/o funcionals més importants.

2. Identificació i exploració de relacions i interaccions entre diferents tipus d'éssers vius.

3. Recerca i recollida d'informacions sobre diferents éssers vius amb l'ús d'estratègies diverses (consulta de llibres i revistes; plantejament de dubtes, qüestions o interrogants als adults; etc.).

4. Identificació de similituds i variacions en el comportament i en el cicle de vida d'alguns éssers vius (naixement, creixement, aparellament, etc.) mitjançant l'observació directa.

Actituds, valors i normes

1. Respecte pels éssers vius i disposició favorable a col·laborar en la cura i la protecció d'aquells amb qui l'infant conviu i que es troben a l'abast.

2. Interès per conèixer les característiques i funcions dels éssers vius.

3. Reconeixement i valoració de la utilitat que tenen els animals i les plantes per a la vida dels humans.

Bloc 4

Objectes i aparells

Fets i conceptes

1. Diferents tipus d'objectes presents en l'entorn: aparells, eines, joguines; productes relacionats amb necessitats bàsi-

ques (alimentació, neteja, etc.) i productes relacionats amb les activitats quotidianes.

2. Funcions i utilització d'aquests objectes per a les persones.

3. Canvis i transformacions dels objectes com a resultat del pas del temps i de l'ús.

Procediments

1. Manipulació i utilització dels objectes, les eines i els aparells d'ús habitual, tot respectant les normes d'ús i adoptant les precaucions necessàries.

2. Manipulació i exploració d'objectes, artefactes i joguines segons els propis interessos i objectius fixats prèviament.

3. Recerca i recollida d'informacions sobre objectes i aparells de l'entorn amb l'ús d'estratègies diverses (consulta de llibres i revistes, plantejament de dubtes, qüestions o interrogants als adults, etc.).

4. Observació i producció de transformacions en els objectes i els productes mitjançant la manipulació (enganxar, barrejar, cuinar, muntar, etc.).

Actituds, valors i normes

1. Reconeixement i acceptació de la necessitat de contribuir a la conservació, la cura i l'ordre dels objectes propis i col·lectius.

2. Acceptació de la necessitat de selecció i control en l'adquisició i ús d'objectes i aparells.

3. Interès per conèixer l'origen dels productes de consum habitual.

Decret

De modificació del Decret de creació del Servei de Revisions Mèdiques i el seu funcionament, de data 15 de juliol de 1993.

Vist l'acord de Govern de data 24 de gener de 1996 segons el qual el Servei de Medicina Esportiva s'adscriu tant orgànicament com pressupostàriament al Departament d'Esports del Ministeri d'Educació, Joventut i Esports.

El Govern, a proposta de la Secretaria d'Estat d'Interior,

Decreta

Article únic

Es modifica el Decret de creació del Servei de Revisions Mèdiques i el seu funcionament de data 15 de juliol de 1993, en tot el que fa referència a la vinculació orgànica i pressupostària del Servei de Medicina Esportiva, que queda adscrit, tant pressupostàriament com orgànicament al Departament d'Esports del Ministeri d'Educació, Joventut i Esports.

Disposició final

El present Decret entrarà en vigor al cap de quinze dies de la seva publicació íntegra al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 31 de gener de 1996

Marc Forné Molné
Cap de Govern